

EL LLENGUATGE

D'una manera clara

Com és sabut, amb el mateix valor que els adverbis de manera en *ment*, és a dir, els adverbis formats afegint aquesta terminació a la forma femenina dels adjectius qualificatius, es poden usar i s'usen sovint certes expressions adverbials com, per exemple, *d'una manera clara* i *amb claredat*, *d'una manera ràpida* i *amb rapidesa*, *d'una manera lleugera* i *amb lleugeresa*, etc., que són, ja no caldria dir-ho, les equivalències de *clarament*, *ràpidament* i *lleugerament*. Hi ha diverses raons — d'estil, d'eufonia, etc. — que poden determinar la preferència deliberada o espontània per aquelles expressions adverbials, així com el fet que alguns d'aquests adverbis, com és ara *naturalment*, *segurament*, *decididament*, *rarament*, *difícilment*, *absolutament*, etc., han adquirit, amb l'ús, un valor que s'allunya de l'estrictament modal, amb una significació més aviat continuativa, temporal, dubitativa, etc. Així, és més usual de dir *Parla d'una manera natural* o *Parla amb naturalitat* que no pas *Parla naturalment*, oració, aquesta darrera, que correria el risc de no ésser ben entesa, especialment en certs contextos. I hi ha encara el cas d'aquells adjectius, com *afi* o *sublim*, que no han tingut capacitat per a originar l'adverbi cor-

responent. El cas és que frases com *d'una manera clara*, *d'una manera segura*, *d'una manera digna*, etc., usades d'una manera espontània o bé deliberada, són ben freqüents i habituals. Avui, però, obeint sens dubte a una forta tendència a l'omissió dels articles, n'hi ha molts que redueixen aquestes expressions a «de manera clara», «de manera segura», «de manera digna», les quals contradiuen l'ús tradicional i característic. N'hi ha prou de fullejar el Diccionari Fabra per a veure que aquestes expressions, usades en la majoria dels casos per a definir els adverbis en *ment*, duen inevitablement l'article indefinit entre la preposició i el substantiu *manera*.

Una incorrecció d'un signe contrari, que ja hem començat a trobar, és la que consisteix en la substitució de l'article *una* per l'indefinit *alguna*. El seu origen és ben clar: l'abús, gairebé malaltís, que avui es fa de l'expressió *d'alguna manera*. N'hi ha que s'hi han arribat a avesar tant, que fins i tot els ha contaminat les frases adverbials a què ens hem referit i en lloc de *d'una manera estranya* diuen, absurdament, «d'alguna manera estranya».

Albert Jané